

Obraćanje visokoga predstavnika Christiana Schmidta na komemoraciji u Potočarima, 11. srpnja 2025.

Poštovani preživjeli, majke i obitelji žrtava genocida u Srebrenici,

Uvaženi predstavnici međunarodne zajednice, europskih zemalja i ostalih zemalja širom svijeta.

Dragi prijatelji, dame i gospodo,

ovdje smo danas odati počast žrtvama genocida počinjenoga u Srebrenici, u Potočarima, u srpnju 1995. godine. Odavanje počasti nije samo iskazivanje poštovanja prema naslijeđu žrtava, odavanje počasti je i čuvanje dostojanstva žrtava, dostojanstva onih koji su toliko propatili, u svjetlu pokušaja negiranja ili relativiziranja genocida ili bilo kojega drugog ratnog zločina i zločina protiv čovječnosti.

Preživjelima i obiteljima žrtava genocida odajem počast zbog njihove humanosti koja je za primjer svima nama!

Hvala vam na hrabrosti i odlučnosti da gradite bolju budućnost.

Hvala vam što nikada ne odustajete.

Hvala vam što ste nas pozvali, one koji 1995. nisu intervenirali protiv Mladića i njegovih suučesnika u užasnim gašenjima tolikog broja života.

Mi koji smo danas ovdje razumijemo da zajednički moramo raditi kako bi dali doprinos izgradnji budućnosti i mira. Dolazimo iz cijeloga svijeta kako bismo danas bili ovdje s vama.

Srebrenica se ne može zaboraviti. Nadam se da ćemo danas uputiti signal cijelom svijetu da postoji mogućnost s jedne strane oplakivati, a istodobno raditi na boljoj budućnosti. Generalna skupština UN-a je svojom Rezolucijom proglasila 11. srpnja Međunarodnim danom sjećanja na genocid u Srebrenici 1995. godine.

Ovo je važan temelj za izgradnju povjerenja u načela istine i pravde u Srebrenici i šire. Istodobno je to i obveza za nas da radimo s mlađim naraštajima, govorimo i razgovaramo o onome što se događalo i radimo u pravcu pomirenja.

Ove godine posmrtni ostaci sedam osoba ubijenih u genocidu bit će ukopano i naći svoj smiraj.

Duboko suosjećamo s njihovim obiteljima. Još uvijek nepoznata sudbina više od 7000 žrtava iz cijele zemlje i tisuću ljudi s ovog područja mrlja je na savjesti čovječanstva. To je također i moralna obveza u duhu Daytonskoga sporazuma.

Moramo se pobrinuti za one koji se žele vratiti, a suočavaju se s prijetnjama umjesto dobrodošlicom.

To dugujemo Bosni i Hercegovini i njenoj tranziciji iz poslijeratnog društva u suvremenu i mirnu demokraciju koju mogu oblikovati njeni građani.

Kao visoki predstavnik za Bosnu i Hercegovinu, pozivam sve kolege predstavnike međunarodne zajednice da ne dopustimo da se Dayton zaboravi, nego da se borimo protiv onoga što je omogućilo rat, dovelo do genocida i potrebe da se hitno postigne Mirovni sporazum u Daytonu.

Oni koji ignoriraju činjenice doprinose stvaranju veće neizvjesnosti u budućnosti.

Zato pamtimo lekcije naučene u Daytonu i imajmo na umu da je put ka demokratskoj europskoj zemlji, bez diskriminacije, okosnica našega mandata.

Negiranje genocida, etnički motivirana mržnja i ideje o nacionalnoj ili vjerskoj nadmoći ne smiju imati mjesto u ovoj zemlji.

Srebrenica i cijela Bosna i Hercegovina moraju biti mjesto života i nade.

To mora biti mjesto koje budućim generacijama nudi bolju budućnost u okviru EU.

Osnova za to je Daytonski sporazum, njegove institucije i teritorijalni integritet ove zemlje.

Promjene i poboljšanja moraju se provoditi zajednički, združeno, a ne jednostrano.

To je također tajna pomirenja i načela – nikad više!

Hvala vam.